

Bewindvoering in het kort

1. Wat is bewindvoering?

In de wet (artikel 1:431 e.v. BW) staat omschreven wat bewindvoering is en wat de voorwaarden e.d. zijn. In de wet staat omschreven dat de kantonrechter een bewind kan instellen over één of meerdere goederen die toebehoren of zullen toebehoren aan een persoon die, als gevolg van zijn lichamelijke of geestelijke toestand, tijdelijk of duurzaam niet in staat is ten volle zijn vermogensrechtelijke belangen zelf behoorlijk waar te nemen. Bewindvoering is een zogenaamde beschermingsmaatregel en is derhalve bedoeld ter bescherming van de rechthebbende. Bewindvoering zoals hier beschreven wordt daarom ook wel beschermingsbewind genoemd. De bewindvoerder komt dus op voor de belangen van de onder bewind gestelde persoon. Bewindvoering is van belang voor mensen die vanwege hun lichamelijke of psychische toestand problemen ondervinden bij het regelen van hun financiën en het op orde houden van hun financiële administratie. Vaak komt het voor dat familieleden de taak van bewindvoerder op zich nemen, maar dit is niet altijd wenselijk. Als een familielid besluit de bewindvoering op zich te nemen zou dit kunnen leiden tot onenigheid tussen familieleden onderling of tot een verslechterde relatie tussen bewindvoerder (familielid) en rechthebbende. Financiële zaken zijn persoonlijk en het is soms wenselijk om de bewindvoering in de praktijk uit te laten voeren door een onafhankelijke derde partij. Om de financiële zaken goed te regelen moet men tegenwoordig van goeden huize komen en op de hoogte zijn van allerlei wettelijke regelingen, zoals: huursubsidie, sociale wetgeving, regelgeving inzake bezwaar en beroep, belastingwetgeving, enz.

2. Wie kan bewindvoerder worden?

In principe kan iedereen die meerderjarig is tot bewindvoerder worden benoemd. Uw directe familie heeft daarbij de voorkeur. Maar, zoals eerder opgemerkt, is dat niet in alle gevallen wenselijk. Dit wil natuurlijk niet zeggen dat een familielid geen goede bewindvoerder zou kunnen zijn. Iedere bewindvoerder wordt gecontroleerd door de kantonrechter. De kantonrechter bekijkt of de administratie op een correcte wijze wordt uitgevoerd.

3. Wanneer is bewindvoering mogelijk?

Volgens de wet is bewindvoering bedoeld voor mensen die vanwege hun lichamelijke of geestelijke toestand niet in staat zijn om hun eigen financiën te regelen. Voor sommige mensen is bewindvoering tijdelijk, maar over het algemeen is het voor onbepaalde tijd. De Kantonrechter is degene die beoordeelt wie voor bewindvoering in aanmerking komt. Er zullen tijdens de behandeling van het ingediende verzoekschrift, stukken moeten worden overlegd waaruit de Kantonrechter kan concluderen dat betrokkene inderdaad niet in staat mag worden geacht zijn financiële belangen te behartigen. Hierbij moet men bijvoorbeeld denken aan een medische verklaring van een behandelend arts of psychiater. In sommige gevallen kan een sociaal verslag (van bijvoorbeeld een maatschappelijk werker) reeds voldoende aanleiding voor de Kantonrechter zijn om een onder bewindstelling uit te spreken.

4. Wat wordt onder bewind gesteld?

Het vermogen van een meerderjarige, dus het vermogen van iemand die achttien jaar of ouder is, kan onder bewind worden gesteld. Dit betekent dat alle vermogensrechtelijke belangen door de bewindvoerder worden afgehandeld.

De kantonrechter kan, afhankelijk van de situatie, besluiten om slechts een gedeelte van het vermogen onder bewind te stellen. Bijvoorbeeld alleen het spaartegoed of het onroerend goed dat iemand bezit.

Zodra de beschikking door de kantonrechter is afgegeven en de bewindvoering definitief is geworden, kunnen er afspraken gemaakt worden met de cliënt over de hoogte van het huishoudgeld en de wijze waarop de rekeningen e.d. voldaan worden.

5. Wie kan bewindvoering aanvragen?

In de wet wordt specifiek weergegeven welke personen bewindvoering bij de kantonrechter kunnen aanvragen: De betrokkene zelf, de echtgenoot/echtgenote of andere levensgezel, ouders en grootouders, kinderen en kleinkinderen, broers en zussen, overige familieleden mits bloedverwanten, voogd, curator of mentor. Als niemand van deze mensen de bewindvoering kan of wil aanvragen, kan een verzoek aan de Officier van Justitie worden gedaan om de bewindvoering te realiseren.

6. Bij welke kantonrechter moet u zijn?

Er zijn in Nederland veel kantongerechten. De wet bepaalt naar welk kantongerecht u moet gaan om bewindvoering aan te vragen. In de wet staat dat het verzoek tot onder bewindstelling moet worden ingediend bij het kantongerecht van de woonplaats of verblijfplaats van de persoon voor wie het bewind wordt aangevraagd.

7. Wat moet de kantonrechter weten?

Als u de aanvraag bij ons in behandeling geeft, wordt het verzoek aan de kantonrechter opgesteld door een van onze medewerkers. De kantonrechter vraagt om een medische verklaring van een arts (of in sommige situaties een sociaal verslag van een begeleider of een maatschappelijk werker). Aan de hand van de medische verklaring kan de kantonrechter beoordelen of de oorzaak om over te gaan tot bewindvoering ook daadwerkelijk aanwezig is. Ook heeft de kantonrechter een uittreksel uit het bevolkingsregister nodig. Deze kunt u afhalen bij de gemeente of wordt door de toekomstige bewindvoerder aangevraagd. U ondertekent de aanvraag zelf. Kunt u dit, om welke reden dan ook niet, dan mag een familielid de aanvraag ook ondertekenen. Het is bovendien verplicht dat de naaste familieleden op de hoogte worden gebracht van de procedure.

8. Wanneer treedt de bewindvoering officieel in werking?

De bewindvoering treedt in werking op de dag nadat de griffier van het kantongerecht u op de hoogte heeft gesteld van de beslissing. Deze beslissing staat in een brief, die ook wel beschikking wordt genoemd. Er kan ook een voorlopige bewindvoering worden gestart, lees daarover bij voorlopige bewindvoering bij de andere documenten.

9. Wat verandert er voor u?

Als een bewindvoerder is aangesteld, betekent dit dat u niet meer alleen over uw financiën kunt beslissen. Sterker nog, u bent niet langer verantwoordelijk voor het financiële beheer, want de rechter heeft u uw bevoegdheid ontnomen en aan de bewindvoerder overgedragen. Dit is een situatie waar u aan moet wennen.

De bewindvoerder moet de instanties en bedrijven waar u contact mee heeft een brief sturen, waarin wordt uitgelegd dat uw vermogen onder bewind is gesteld. Tevens verzoekt de bewindvoerder de instanties om uw postadres te wijzigen, zodat alle post vanaf dat moment binnen komt bij de bewindvoerder. De bewindvoerder is vanaf dat moment verantwoordelijk voor dat uw administratie op een correcte manier wordt verwerkt. Daar bij instanties mensen werken en er vaak personeelstekorten zijn, kan het wel even duren voor alle post ook daadwerkelijk bij de bewindvoerder aankomt. Spreekt u af met de bewindvoerder wat u moet doen met de post die bij u beland. De bewindvoerder moet er dan achteraan dat de post wel bij hem terechtkomt. U heeft hier geen verantwoordelijkheid meer voor. Privé post wordt alleen bij de Wsnp (Wet schuldsanering natuurlijke personen) in beslag genomen. Privé post blijft u dus gewoon ontvangen.

Het kan zijn dat de nieuwe bewindvoerder met een andere bank samen werkt, waardoor een nieuwe bankrekening geopend moet worden, waarop uw salaris of uw uitkering wordt gestort. Deze rekening wordt de betaalrekening genoemd. Van deze rekening worden alle betalingen gedaan. Hiervoor hoeft u zelf niet meer te zorgen. U houdt zelf echter ook een bankrekening, dit noemt men de leefgeldrekening. In overleg met u beslist de bewindvoerder hoeveel geld u per week of per maand kunt krijgen. Dit is afhankelijk van uw inkomen en vermogen, de betalingsverplichtingen die u elke maand heeft en de schuldenlast die u heeft. Het kan echter wel even duren eer alles is overgeheveld en via de nieuwe rekeningen goed verloopt. U moet de bewindvoerder zeker twee tot drie maanden de tijd geven om alles geregeld te krijgen. Sommige instanties werken ook niet echt mee. U heeft te allen tijde recht op inzage van het dossier. Het wordt veelal niet gedaan. Vaak wordt er een overzicht toegestuurd aan het einde van het jaar. Spreek met uw bewindvoerder af hoe vaak u een overzicht wilt ontvangen.

10. Wanneer eindigt het bewind?

Over het algemeen wordt de bewindvoering voor onbepaalde tijd aangegaan. Het bewind kan op een aantal manieren eindigen:

- * Door het overlijden van de onder bewind gestelde.
- * Wanneer de bewindvoering wordt vervangen door curatele.
- * Door een verzoekschrift tot opheffing van de bewindvoering aan de kantonrechter. In dit geval moet het wel aannemelijk zijn dat men zelf weer volledig in staat is om de financiën te regelen.

Ook hier kan een medische verklaring worden gevraagd.